

Ինտերմոթոր Արմենիա ՓԲԸ
 Դաշնամարտային գլխավոր ներկայացուցիչը Հայաստանում

Intermotor Armenia JV CJSC
 General Distributor for DaimlerChrysler in Armenia

Mercedes-Benz
 The Future of the Automobile
 Ավտոմոբիլի Ազգային

Արամի 2 փ. Երևան 375010. << / 2 Arami str., Yerevan 375010, RA
 Հեռ./Tel. (3742) 58-12-75, ֆաքս/Fax: (3742) 56-51-79

ԿԱՐԳՎՈՐՈՒՄ

**Նախիջեանի սահմանում Քոչարյանն ու Ալիևը
 ֆնտարկեցին փոխզիջումների սահմանները**

Հայ-ադրբեջանական սահմանի հարավ-արևմտյան հասվածում հայկական Երասխա ելուցքային խմբի ղեկավար Մադարակ գյուղերի միջև ընկած սարածոմ երկն ռեզի ունեցավ Հայաստանի ու Ադրբեջանի նախագահներ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ շեյխար Ալիևի հանդիպումը։

Չույցը, որը տեղի ունեցավ Երասխա գետի մոտ, անցավ փակ դռների ետևում։ Հանդիպման ավարտին երկու նախագահները հանդես եկան հայ-սարարությանը։ Ռոբերտ Քոչարյանը մասնավորապես ասաց. «Մենք ԼՂ-նարկեցին հարցերի որչ համալիրը։ Ես ոչ ոք է ասեմ, որ կարգավորումը հեռ չի ընթանում, բավական հարցեր էին կուսակվել, եւ այսօրվա հանդիպումը հանրազումարի բերեց այն, ինչ արված է մինչ այժմ։ Ցավով, գրույցի մանրամասները մասին առայժմ խոսել չեն կարող։ Կարծում եմ, որ մոտ ժամանակներս ավելի մանրամասն տեղեկացվություն դուր կստանա։ Կարելու այն է, որ միմյանց հանդիպելու համար անհրաժեշտություն չեղավ մենե կամ մեկ այլ երկիր մեկնելու։ Մենք հանդիպեցինք սահմանագլխին, եւ ինչպես լիարժեք շեյխար Ալիևը, ժամանակին այստեղ հանդիպում

զահ Ռոբերտ Քոչարյանի հեռ մենք մի անգամ եւս հանգամանորեն ԼՂ-նարկեցին հարցի խաղաղ կարգավորումը։ Հակամարտությունը բարդ է, հենց այնպես լիարժեք ավարտվել հնարավոր չէ։ Ես կարծում եմ, որ մեր չիջնորդավորված հանդիպումները ցաս օգտակար են, զուցե նաեւ երբ երկխոսությունը սկսեցինք, չէինք լիարժեքացնում, որ կարող ենք այդպես օգտակար համագործակցել հարցի լուծման շուրջ։ Քննարկել ենք ցաս հարցեր, բայց որոշման հանգելու համար ժամանակ է հարկավոր, հանդիպումներ եւ բանակցություններ են հարկավոր եւ, իհարկե, նաեւ փոխադարձ զիջումներ։ Իհարկե, առանց փոխադարձ զիջումների դժվար թե հարցը լուծում ունենա։ Այնպես որ մեր հանդիպումները կարողանակվեն, եւ այսօր սրանից ավելին ոչինչ ասել չեմ կարող»։

Խոսելով փոխզիջումների մասին, Ռոբերտ Քոչարյան ավելացրեց. «Մենք հիմնականում ԼՂ-նարկել ենք խնդրի կարգավորման որչ համալիր եւ հասկալի փոխզիջումների ստիժան բանակցային գործընթացում»։

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ ՍԱՍԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

Լին երկու հանրապետությունների ղեկավարները։

Շեյխար Ալիևն իր խոսքում ասաց. «Ես ամբողջովին համաձայն եմ նախագահ Քոչարյանի հեռ։ Մենք բավականին մանրամասն վերլուծեցինք խնդիրը։ Դուր գիտեմ, որ խնդրի կարգավորումը ձգձգվում է արդեն երկար ժամանակ։ Հակամարտությունը ծագել է ասաներկու սարի ա-

ռաջ։ Բազմաթիվ միջազգային կազմակերպություններ են զբաղվել հիմնահարցով, եւ ՄԱԿ-ը, եւ ԵԱՀԿ-ն, 1992 թ. ից ԵԱՀԿ Մինսկի խումբն է զբաղվում այդ հարցով, իսկ այժմ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները։ Տարբեր առաջարկություններ, սարբերակներ են եղել, սակայն դրանք չեն կարողացել մեզ համաձայնության բերել։ Նախա-

ՉԵՆՆԱԿ

**Մասխադովը
 առաջարկել է
 կարգավորման
 իր տլանը**

ԳՐՈՋԻ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ։ Չեչնիայի Հանրապետության նախագահ Ալան Մասխադովը Ռուսաստանի ղեկավարությանը եւ միջազգային հանրակցությանը է դիմել Չեչնիայի իրադրության խաղաղ կարգավորման տլանով։

Ինչպես Փրայմ Նյուսի թղթակցին հարողել է չեչնի նախագահի մամուլաբար Մելիմ Աբդուլմուսլիմովը, կիրակի օրը Գրոզնիում հրատարակվել է Մասխադովի դիմումի տեսքը։ Ընդգծելով «ուսական ազեխան դիմագրավելու Չեչնիայի վճռակալությունը», Մասխադովը Մոսկվային առաջարկել է անհատաղ դադարեցնել չեչնական սարածի իրփոակոծումները, հրեակոծումներն ու օծրահարումները եւ «ուսական գորերը եւ Իսել իչերիայի սարածի ամբողջ տարագծով»։ Դիմումի մեջ ընդգծվում է, որ «Չեչնիայի Հանրապետությունը կարգավորման միտում է մեղսակցությունը»։ Ո՛ր-ի սարածի կարգավորման «ահարեկական ձեռնարկումներին», Իսել որ «այդ երեւոյթը խորք է չեչնի ժողովրդին»։ Պաշտոնական Գրոզնի դասադարում է «դաղսանյան իրադարձություններին մասնակցած իր Իսելիայիցների գործողությունները»։ Չեչնիան Ռուսաստանին առաջարկում է «համատեղ հանձնաժողով ստեղծել դաղսանյան իրադարձությունների հեռակոծման համար»։

Չեչնիայի ղեկավարությունը, որն դում է Ալան Մասխադովը, «դասավորություն է ստանձնում թույլ չսալ, որ իր սարածում ստեղծվեն եւ գործեն ցանկացած անօրինական կազմակերպություններ, ուսումնական կենտրոններ, օազմահանգրվաններ»։ Հյուսիսկովկասյան հանրապետությունների սահմաններում ցանկացած զինված սաղորմների դեմ արդյունավե տայխաբելու համար Գրոզնին առաջարկում է Չեչնիայի Հանրապետության մասնակցությամբ ստեղծել Ռուսաստանի հյուսիսկովկասյան հանրապետությունների եւ անդրկովկասյան ղեկավարների միացյալ խաղաղապալի ուժեր։

«Ստանձնած դասավորությունների կիրառումը վերահսկելու համար Չեչնիան դասադար է թույլ սալ հասուկ դիտողների մեկնելու իր սարածով», Եվ վում է դիմումի մեջ։

ՆԱՍՏԱՌՈՏ

ԼՂՎ վարչապետը մեկնեց ԱՄՆ

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հոկտեմբերի 11-ին ԼՂՎ վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը մեկնեց Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ։ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Վահան Տեր-Ղեւոնդյանի հեռ ԼՂՎ վարչապետը կմասնակցի Արցախի Հյուսիս-Հարավ մայրուղու կառուցման արակցելու Լոյսակով (Լոյսակով) Լու-Անթեյեսում անցկացվելի հեռուսամարաթոնի նախաարարաստական աշխատանքներին։ ԼՂՎ կառավարության մամուլ ժառայությունից հայտնում են, որ այդի արանակներում նախատեսվում են մի արք գործարար հանդիպումներ։

**Ախալքալաքի չուրս բնակիչներ
 հարձակվել են ռուս սղայի վրա**

ՅԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ։ Ախալքալաքի չուրս բնակիչներ՝ 16 ամյա Կարեն Էլիզարյանը, Անուշ Միրզանյանը, Գեորգի Միսիրադյանը եւ 17-ամյա Արթուր Հակոբյանը զիցեր սղոսկել են ուսական օազմակալայանի սարածի եւ հարձակվել ղախակության ղեկի՝ 22-ամյա լեչենանե Վաղիմիր Կորունի վրա։ Այս մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՄ-ի թղթակցին հայտնել են Վրաստանի ներգործնախարարության մամուլ կենտրոնում։ Վաղիմիր Կորունը կրակ է բացել արձանակից եւ ծանր վիրավորել էլիզարյանին, որը հիվանդանոցում մահացել է։ Ռուսաստանի լեչենանեց ձերբակալված է, երբ հարձակվածները լրացակալելու սղորարությունը բաց են թողնել։ Տվյալ միջադեռի հեռակոծությունը վարում է Ռուսաստանի զինվորական դասախազությունը եւ Վրաստանի Ախալքալաքի արանի դասախազությունը։

**Դեկտեմբերին կփորձարկվի
 Դավիթաբենի կամուրջը**

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Դավիթաբենի կամուրջի համար ղեկարգավորվող նախատեսված զումարը 1999 թ. թյուրեի վերանայումից հեռ կրճատվել է 500 մլն. դրամով եւ ներկայումս կազմում է 1 մլրդ. 400 մլն. դրամ։ Ինչպես «Լոյսան սաղան»-ի թղթակցին հայտնեց երեւանի Իսղախաղեսարանի «Հինբարեկարգում» ՊՓԸ տնօրեն Անուշ Մարգարյանը՝ այդ կաղակցությամբ փոփոխության է ենթարկվել նաեւ կամուրջի շինարարության մինիմում ծրագիրը, որով նախատեսվում էր 1999 թ. դեկտեմբերի 28-ին Դավիթաբենի կամուրջի Վաղարշյան-Հաղարյան ծյուղի արահաղործում։ Սպրզայանի խոսքերով, կառավարության Լնարկանը ներկայացված նոր ծրագրով դեկտեմբերի վերին նախատեսվում է կամուրջի փորձարկումը։

**Էդուարդ Խուրբուղյանը՝ դեռաղան
 Դազախասանում**

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հոկտեմբերի 9-ի հրամանագրով Էդուարդ Խուրբուղյանը նարանակվել է Դազախասանի Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության դեռաղան։ Էդուարդ Խուրբուղյանը ծնվել է 1962 թ. երեւան Իսղախաղեսարանում։ Պաշտոնական զիտությունների դուրսը է, ունի առաջին կարաղարի դիվանագիտական ստիժան։ Էդուարդ Խուրբուղյանը հայ-դազախական բարեկամության եւ համագործակցության ընկերության նախագահն է։ Տիրապետում է ռուսերեն, արաբերեն, ղարսկերեն, անգլերեն, գերմաներեն լեզուներին։

**Հայ կաթողիկե եկեղեցու
 դասախարհ-կաթողիկոս է ընտրվել
 Ներսես Պետրոս 19-րդը**

ԱՍՏՄԱՐՈՒ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հոկտեմբերի 9-ին Բեչյուրի Չմմառու վանքում կայացած հոգեւորական ընդհանուր ժողովի ընթացում Հայ կաթողիկե եկեղեցին ընտրեց իր նոր դասախարհ-կաթողիկոսին։ Նորընտիր դասախարհ-կաթողիկոսն է Կահիրեի եղիսկոս Պետրոս Թազան, որն այսուհեռ կուլվելու է Ներսես Պետրոս 19-րդ։

Նորընտիր դասախարհ-կաթողիկոսը ծնվել է 1940 թ. ին Կահիրեում եւ լի-

ցեյն ավարեւոյց հեռ 1958-ին ուսումը արումնակել է Հոռնի Կոլեջը Ամենիում, Իսիանա է ձեռնարկել 1965-ին դասոն ստանձնելով Կահիրեում։

Նախկին դասախարհ-կաթողիկոսը Հոկիանես Պետրոս 18-րդ Գասաղարյանը, ինչպես «Ազգը» տեղեկացրել էր նախաղես, հրաժարական էր սվել դեռեւս 1998 թ. ին, ինչը ընդունվել էր սեղծներթի սկզբին։ Նա հրաժարականի թում դասձառները սակվին անհայտ են մնում։

ՎԵՐԱՊԵՆ ԺՈՂՈՎ

**«Հայաստանի տեսությունն, ղս էութան,
 գոյություն չունի»**

Ըաղախական գնահատականներ, որոնց հասղախարերը փնտրում են

ՆԱՐԵՆ ԴԵՆԱՐՅԱՆ

1998 թ. թյուրեի լիաստեղը Բաղախական գնահատական է, բայց այդ կառավարությունն այլեւ չկա, ուսի անիմաս է թյուրեի կասարողականի մասին հազվեկությունը դեմ Իվեարկելը։ Տարածային ինֆակասավարման նախարար Խոսրով Հարությունյանն այսղես հողողեց վարվել Աժ-ին, որն երեկ արեց 37 եւս մեկ Բաղախական-տեսական էջ՝ 98 թ. թյուրեին։ Արեւում նոյեմբերի 1-ից 2000 թ. թյուրեի Լնարկումներն են, ուսի տեսական ուղեգծի որոման հարցերը ղաի առ ղաի թողրվում են խորհրդարանում։ Պաշտոնավորների մեծամասնությունն ակննղալուր եղավ Խոսրով Հարությունյանի կոչին, բայց ղնութաղական է, որ 98 թ., այսինն նախարար կասավարության ծրագրած եւ իրականացրած թյուրեի հազվեկությունը հաստատվեց եզերային ձայներով՝ 58 կողմ, որոշում ընդունելու համար Եվազաղային անհրաժեշտ է 55 ձայն։

Տեւ է էջ 2

Նամակ ընդդիմախոսիս

Ավագը էր 1
«Միասնություն» խմբակցության կողմից Տիգրան Թորոսյանը փորձեց բնութագրել մեր սենսությունը: Բնութագրումն անկեղծ էր, թեև փոքր-ինչ հուզումնալի: «Հայաստանի սենսությունը, ըստ էության, գոյություն ունի, կա մի լար»: Հանրապետական կուսակցության ներկայացուցիչը, դիտորդներից մեկի վկայությամբ, խոսեց գրեթե այնպես, ինչպես ընդդիմադիր կուսակցության համարում ունեցող ԱԺՄ Պապազյանը կարող էր վերլուծել պյուրեի համամասնություններում ներդաշնակությունը չկա: Խոսվում է այն մասին, թե ահա-ահա սենսական աճ է արձանագրվելու:

բախտից, Եսիմասային սեղաբարձերի ենթարկվում, բայց գումարելիների սեղափոխությունից գումարը չի փոխվում: Փաստենք, որ «Միասնություն» խմբակցության Հանրապետական կուսակցության թեև արդեն հասու է այս ծեմարտությանը: Պատահական չէ, որ Տիգրան Թորոսյանը ընդգծեց, որ չնայած ինչ-որ մարդկանց հեռանալն իշխանությունից Եսի կարելու է, սակայն չոքս է մոռանալ երեւոյթի ճիշտ գնահատման մասին, հակառակ դեպքում ոչ մի հեռացում չի օգնի, եւ յուրաքանչյուր հաջորդը կլրկնի նախորդի սրտված ճանապարհը: Մեր կողմից հավելենք, որ «Նախորդ» հասկացությունն այս

դարի նախաբեմին որոշվեց հրաժարվել նման արասավոր գործելակերպից: Առաջին ընթերցմամբ վավերացված օրինագծով ժամկետային զինծառայողները կարող են մասնակցել ընտրություններին միայն իրենց հազարաման վայրում, իսկ Եսիի հոկտեմբերի 24-ին նրանց չի հաջողվի (եւլ բանակային ծառայությունը եւ վերադառնալ հազարաման վայր, դարձ է, որ նրանք չեն մասնակցի ընտրություններին: Արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը միանգամակ էր կան համայններ, որտեղ սեղակայված զինմասերն ազելի սվարաթիվ են, Բանրուն ընտրելու իրավունք ունեցող

Հարգելի Ասոս Պետրոսյան
Հարգարժան «Առավոտ» թերթի 9 հոկտեմբեր 1999-ի համարի գովազդային էջում (Ք) կարգացի «Ազգ» օրաթերթի 29 հոկտեմբեր 1999-ի համարում իմ ստորագրած «Հասարակության կոյ» հետադարձ հասցեին» վերնագրով հոդվածի շեք ընդարձակ դասախոսանքը «Պեր Հակոբ Ավետիսյանի «Նախանձախոյզ վրդովմունք» վերնագրի ներքո: Հասարակությանը սեռական վեճերով (հակառակ շեք կարծիքի) մի իջի գիտն Հայ եկեղեցու դաստիարակները) եւ մոտիկ անցյալի դաստիարակները շարունակում են իմ առարկությունները՝ ընդամենը մի Բանի կեսով:

ա) Պետրոսյան էլ, որ կարողիկոսական նախորդ ընտրություններին Գարեգին արք. Ներսիսյանը «Նախադասական համաձայն լինելով դեռևս իշխանությունների հետ, կիսեց Գարեգին կարողիկոսի դեմ եղած մեծամասնությունը ծայրերը եւ արդար մասուցեց այդ ծայրերը Գարեգին կարողիկոսին»: Որքան իհուսւմ եմ, Արցախի թեմի առաջնորդ Պարզեւ արք. Մարտիրոսյանը ընտրությունների առաջին փուլում շուրջ 3 անգամ նվազ ծայր հավաքեց, Բան Գարեգին սրբազանը: Ուրեմն հարց է, ծեր իսկ սրամտության համաձայն, թե ո՞վ ո՞ւմ ծայրերը կիսեց: Կարելի էր, չէ, առաջին փուլից միացնել ծայրերը եւ ընտրություններն ավարտել առաջին իսկ փուլում:

բ) Իսկապես զարմացում եմ, երբ Պետրոսյան էլ, թե «դեռևս կարծիքն արդեն միջառություն է»: Հայնազուրկ եւ անկարծիք ղեկավարները թե՛ չեն չէին, թե՛ կարող, Չոտի կարողիկեկեղեցու ներկայիս Բանաստեղծի ընտրությունը ճիշտ լեռնական ընդդիմունքների նախորդին...

գ) Ինձ մեղադրում եմ, որ ոչ ոք չունի Հարիսյանի գրածների դեմ չեն ընդվզել: Բայց, սիրելիս, ես Հարիսյանի գրածները չեմ կարդում, ինչո՞ւ եմ ստիպում կարդալ հիմա: Ինչ վերաբերում է նրա կառուցի լծված լինելուն շեք մեղադրանքին, առ այսօր չգիտեմ, այսինքն Չեղանից ինչացա, որ նա կամ ունի:

դ) Եսի ինձ էլ մեղավոր եմ համարում, որ «կարողիկոսական ընտրության խնդիրը դարձել է լրագրային

Բանաստեղծի առարկա»: Բայց չէ՞ որ իմ «Հասարակության կոյը» գրվել է վեց բարձրաստիճան եկեղեցականների «Հորդորական կոյի» հետնետնում Երանաօվելուց եւ մեր ու սխյունի մամուլում սովելուց հետո: Ինչո՞ւ չեմ Բանաստեղծի «լրագրային Բանաստեղծի» բուն եկեղեցականներին:

ե) Ինձ մեղադրում եմ անսեղակություն մեջ, դասախոսական, որ երկու կողմուսաց ժողովի ոչ կանոնադրական մամուլին լինելու մասին իմ մեկը գալիս եմ «Հայ եկեղեցու դաստիարակ լավ չիմանալուց»: Սակայն այնուհետեւ իմնեցել էր դաստեղծարարում, որ «Ամենայն հայրը կարողիկոսի ընտրության ներկայիս կանոնակարգը ընդհանրացել է սովեական իշխանության օրով, որտեղից Մուսկովան միջոց իր ծեմունքով դեռևս բոլոր մակերևույթները»: Է, ի՞նչ մեղքն է, որ այդպես է եղել: Ի՞նչ մեղքն է, որ ներկայիս գործող կանոններով նման ժողով չկա: Ի դեպ, որտեղից շեք այսին բոլորովին անսեղակ չվված, Եսիայն ավետացնել, որ Վազգեն Ա. կարողիկոսի գահակալության ամբողջ Երանում եւ առ այսօր ընդամենը, այնուամենայնիվ, երկսկողմուսաց 2 ժողով գումարվել է, մեկը 1956-ին, մյուսը՝ 1969-ին: Սակայն երկուսն էլ զուտ մեր երկսկողմուսաների վերաբերող խնդիրների նվիրված:

զ) Երբ Բանաստեղծ էլ, եւ իրավափորձ, Ազգային-եկեղեցական ժողովի դաստեղծարար ընտրելու մեր կարգը, ինչո՞ւ եմ իհուսւմ միայն «Արարայան թեմի հավասարելու ժողովուրդը»: Բան մյուսները, մյուս թեմերում, այդ թվում նաեւ Ռուսաստանի եւ Նոր Նախիջեւանի թեմերում, Եւ Արցախում:

կ) Կարողիկոսական նախորդ ընտրությունների մասին իմ անձնական դիրքորոշումը հասկանալի ընտրելու է «Ազգ» 1995 թ. մարտի 21-ի համարում, «Կացնի հարվածով եկեղեցական սազմադրը չի լուծվի» վերնագրի ներքո: Եվ կանխը ցույց է սվել, որ այնքան էլ չեմ սխալվել: Կարող եմ այդ հոդվածի մեկ դաստեղծ ուղարկել Չեղ «Գանձասար» կենտրոն, քանակներու համար շեք իհոտողությունը:

Միջ այդ օգնեցել, Տեր հայր:

ՎԱՀԱՆ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

«Հայաստանի սենսությունն, ըստ էության, գոյություն ունի»

բայց այդ ամբողջը դասարան է, Բանդի չկա հստակ նյութակ եւ կառավարությունում դարձադաս զրվում են ինչ-ինչ բվեր ծայրասային ու նկատման ծայրին համար, որով ամեն անգամ թելադրված են դասի ընթացիկ խնդիրներով, եւ այդպես մեր սենսությունն անփորձ, ոչ արհեստավար լարախաղացի նման ճոճվում է ես-առաջ, աջ ու ախյակ, «Հայեցակարգ չկա», ի մի բերեց Տիգրան Թորոսյանն իրավափորձն ներկրելով, թե բավական է խոսել Ռուսաստանի ճգնաժամի ազդեցության մասին, ճգնաժամն ի վերջո սեղի ունեցավ օգոստոսի 17-ին, հետեւաբար նվազագույնն առաջին կիսամյակը մեր դեռությունը դեռ է իրականացնելու իր սենսական Բողաճակներուց ոչ ճգնաժամային դասում: Անդրադարձ եղավ թվերի վարդազույն ձեռնածուրայանը, այսպես՝ 98 թ. արձանագրվել է Բանկալության եկամուտների 17 տկոս աճ: Տիգրան Թորոսյանը դասախոսականությունը սահմանեց ուղեկու, որ այդ 17 տկոս եկամուտների աճը հերթական առաջնորդականությունների Եսիից է, եւ Հայաստանի անադախով Բանկալությունը դուրսգլինչ չի բարելավել իր կենսամակարդակը, այլ խնդիր է, որ Բանկալության 10 տկոսից փոքր-ինչ ավելին կազմող հարուստները, իրով, բարեկեցության նոր Բանագծեր են նվաճել:

դարձաբայում հարաբերական է: Մեր իշխանությունը 88 թ. աստաբեկ եկած վերնախավը, առաջնորդվում է ասվածաբանության ճեմարտության դարձանակեցված Եսի բերականով կանչվածները բազում են, ընտրվածները սակավ: Բայց չոքս է մոռանալ, որ Ասվածաբան չի առակներից Բողաճակն այս ճեմարտությունն ունի նաեւ նախորդող մաս, որը հաստատում է, թե այսպես եսիները կլինեն առաջիններ, իսկ առաջինները եսիներ:

Նախորդներն եւ ներկաների Եսիից էր նաեւ երկրորդ օրինագիծը, որն արձանագրավ խոհրդարանականների դասին ՀՀ Բազմաչարչար ընտրական օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին: Մի օրինագիծ, որի ներքո լիակատար կուսակցական համերաբություն էր, կոմունիստ Մեքայ Բողաճակնի ստորագրության կողմին դաճակցական Ռուբեն Հակոբյանին էր, հանրապետական Վիկտոր Ղալաբյանին, «Իրավունք եւ միաբանությունից» Ազասի Արցախյանին եւ այսպես Եսիում: Օրինագիծը վերաբերում է զինծառայողների ընտրություններին մասնակցելու կարգին: Բողոքիս Բայց հայտնի է, թե ինչ սեւ գործ է վերադառնվում զինվորականներին, ի մասնավորի ժամկետային ծառայության մեջ զենվորների բոլոր ընտրությունների ժամանակ Բանկալության իշխանությանը հաճո թեկնածուների օգտին, ըստ որում Բանկալայն այնքան անգամ եւ այնքան սեղամասերում, որքան դեռ է սվլալ անձին նախագահ, դաստեղծարար կամ Բողաճակն դարձնելու համար: Երեկ՝ 21-րդ

ժողովրդականները: Հետեւաբար եթե Բոլոր սրվի զինծառայողներին Բանկալայն, ապա նրան կորուցեն սեղաբանակների ճակատագիրը: «Ռույլ չսալ կողմնակի ազդեցություն համայնադասերի ընտրության վրա», նախարարի այս խոսքերից հետո խորհրդարանը 88 ծայրով վավերացրեց օրենքը, որը Եսիայի վերջում կրնդունվի ամբողջությամբ:

Պատճառավոր Վիկտոր Ղալաբյանը չեքանցեց Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին դասախոսելու ինտրավորությունը հայտարարելով, որ ԿԸՀ-ն սեղծում է արհեստական ոլորելներ: Խոսքը վերաբերում է սվլալ համայնում չհազարաված թեկնածուների գրանցումը մերժելու ԿԸՀ որոշմանը, որն առաջին ասյանի դասարաններն արհամարհեցին: Պարզ դիտարկումները վկայում են, որ Հայաստանում ընտրություններ անցկացնելը հակացուցված է, եւ գուցե ճիշտ էր դեռեւս նոր կազմավորվող Հանրապետական կուսակցության համաժողովում Եսիային Բանկալայնի նախարար Վազգեն Արցախյանը, որ հայտարարում էր, թե ընտրությունների ժամկետները դեռ է մեծացնել, հակառակ դեպքում կրեք թե՛ մասնավոր Հայկ Բարոխանյանն իրենց համաժողովում ամբողջացրեց դասկերը: «Ցանկացած համայն վայսր ունի իր Բունճաբ, որն էլ ունի դասական կառավարության Եսիում: Այժմ խնդիր մեկն է դասաները սիրություն կանն՞ն Բունճաբներին, թե ոչ: Եվ ով ավելի Եսի կրակի, նա էլ կընտրվի»:

Կարեւոր ոչ այնքան մարդկանց հեռանալն է, որքան երեսույթը գնահատելը

Մեր կառավարությունները մեր քրեկոմեր հանձնում են իրենց հերթը:

Որ գյուղացին իրեն երկրի տեր զգա

ԼՂՀ կառավարության որոշմամբ հոկտեմբերի 5-ից մինչեւ 2000 թ. հոկտեմբերի 1-ը Արցախի գյուղական բնակավայրերի միջեւ կանցկացվի բնակավայրերի բարեկարգման, գյուղամիջյան ճանադարհների վերականգնման, բնակելի տների արտադրանքի բարելավման սուուգասեսությունը: Մուուգասեսությունի հաղթողների համար սահմանվել է 22 դրամական մրցանակ՝ 233 մլն դրամ ընդհանուր զուումով: Արցախյաները կրաեխվեն րակավայրերի բնակչության Բանկալայնից ելնելով՝ 4 խմբերի համար: Ընդ որում, եթե փոքր բվաբանակ ունեցող գյուղերի համար նախատեսվում է 12 մրցանակ (առաջին խումբ), ապա Երկնեւտրոնների համար (չորրորդ խումբ) սահմանվել է 2 մրցանակ:

Արցախյանի գումարների Եսի 90 տկոսը կծայրսվեն համադասաստան բնակավայրերի հետագա բարեկարգման, ճարարադասական կառույցների Եսիարարության, բնակչության սոցիալ-կենցաղային կարիների բվաբարձման համար, իսկ մնացած 10 տկոսը դարձեւաւաւաւաւ համար: Ասուուգասեսությունի կազմակերպման նյութակով Երանների վարչակազմերին կտրամադրվի 17 մլն դրամի դիզելային վառելանյութ, որը նույնպես կրաեխվի ըստ խմբերի: Ինչպես նախատեսված է այս աննախադեղ միջոցառման անցկացման կարգի մեջ Երաններում կսեղծվեն աւխասանային խմբեր, որոնցում կներգրավեն ճարարազեններ, Երանային կոմունալ սենսությունների ղեկավարներ: Արցույթը կանցկացվի 3 փուլով: Առաջին փուլի արդյունքների ամփոփումից հետո լավագույն ձեմքերումներ ունեցող համայնները կմասնակցեն երկրորդ փուլին: Նույն կերպ կորուվեն նաեւ 3-րդ փուլի մասնակցները: Ասուուգասեսությունի անցկացման համար ԼՂՀ կառավարությունը սեղծել է հանձնաժողով, որի կազմում ընդգրկված են կառավարության անդամներ, այդ թվում հանրապետության բոլոր Երանների վարչակազմերի ղեկավարներ: Հանձնաժողովի նախագահ է նաանակվել ԼՂՀ Բողաճակնային նախարար Վ. Փալանջանյանը: Արցախի գյուղական բնակավայրերի վերականգնման եւ բարեկարգման աւխասաններին սուուգասեսությունների ղեկավարներ: 10-ին մեկնակցել Ասկերանի Երանի խայնից այդուում, որին մասնակցեց նաեւ ԼՂՀ վարչադաս Անուուալան Դանիելյանը: Ինչպես մեկնարկման օրը նեց ԼՂՀ կառավարության նախագահը, գյուղական ճանադարհների բարեկարգման եւ ընդհանուր առմամբ, բնակավայրերի վերականգնման աւխասանները սեղաբանակներին վստահելն ունի մեծ խոհուրդ, որն ամփոփվում է հայրենիքը Եսիացնելու համազգային նյութակի մեջ: Դրանով արցախի գյուղացին ավելի ամուրկկադվի իր հողին եւ իրավամբ այդ երկրի տեր կզգա իրեն:

Ման աւխասանների սուուգասեսությունների առաջին փուլը հոկտեմբերի 10-ին մեկնակցել Ասկերանի Երանի խայնից այդուում, որին մասնակցեց նաեւ ԼՂՀ վարչադաս Անուուալան Դանիելյանը: Ինչպես մեկնարկման օրը նեց ԼՂՀ կառավարության նախագահը, գյուղական ճանադարհների բարեկարգման եւ ընդհանուր առմամբ, բնակավայրերի վերականգնման աւխասանները սեղաբանակներին վստահելն ունի մեծ խոհուրդ, որն ամփոփվում է հայրենիքը Եսիացնելու համազգային նյութակի մեջ: Դրանով արցախի գյուղացին ավելի ամուրկկադվի իր հողին եւ իրավամբ այդ երկրի տեր կզգա իրեն:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հասարակական Ե սաի
Հիմնադիր եւ Բանաստեղծ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խմբագր
Երևան 375010, Հանրապետության 47
Ֆախս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@armco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՄԵՏՈՒԵԱՆ / հեռ. 521635
խմբագիր
ՊԱՐՈՅԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տեղում
ՀԻՎՅԻ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային
ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային Եսիուածր
«Ազգ» թերթի
Յղուը - Ազգին - դասախոսի է
կիսերը չեն գրախոսում ու չեն
վերադարձում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Կուսակցությունների լուծության ուխտն ընդհատվում է

Ընդդիմություն լինել-չլինելու փլին նկատված է

Վիճակը նեցված է, վճիռն՝ ընդունված, եւ անցած վերակի Սահմանադրական իրավունքի միությունը գումարեց իր 12-րդ կուսակցական համաժողովը, որ հաստատեց և հեջնեհական կուսակցական համաժողովների ենթադրյալ փառանգում, ենթադրյալ, Բանգի հայաստանյան անգամ խորհրդարանական կուսակցությունը դարձած կառույցներից եւ ոչ մեկը մայիսի 30-ի Ամ ընտրություններից հետո դեռուս չի բախտում համաժողով գումարել, իսկ իշխանությունը դարձած Հայաստանի ժողովրդական կուսակցությունը, ի խախտում սեփական կանոնադրության, վարչության նիստեր չի գումարում: Հայաստանյան անգամ դասա-հական դիտարկ համար առ այսօր դեռ պարզ չէ, թե ներկայիս իշխանություններն ունեն ընդդիմություն, թե՛ ոչ: «Ազգը» մինչև խորհրդարանական ընտրություններն արձանագրեց իր Հայաստանում սկսված կուսակցական ճգնաժամը՝ կանխատեսելով, թե ինչ կադրակազմ-կուսակցական վերափոխումը ստանա և ինչ, ուսի նոր էլիսայի, նոր կառույցների ժամանակն է գալիս: Եվ իհրո, խորհրդարանական ընտրություններից հետո կուսակցական կուսակցություններն արձանագրեցին Բանգի կուսակցությունների գրեթե մի սասնայկ կուսակցություններ եւ դաշիններ, սակայն Հայաստանում նորը չմտադրված է հին եւ նորաստեղծ բազմ կուսակցություններ, ապառաչ չիցած, արդեն գումար են իրենց ճգնաժամը՝ թե խորհրդարանի ներսում, թե դրսում: «Արժանադատի ստացում», «Օրինաց երկիր», «Հզոր հայրենիք», Սոցիալիստական ուժերի միություն... Այս հաստատվածներն ինչ էլիսան համախմբվում է դասահական չէ, որ Բանգին Արարիկյանի գլխավորյալ «Արձա» կազմակերպությունն անցած Բանգի քաղաք իր գրասենյակը եւ նախկին նախարար Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի մասնակցությամբ նեց ժողովը: Արարիկյանի գրի բնորոշ-դեղը: Կուր սեղը բախտը չի մնում, եւ Բանգի նոր կուսակցությունները լուծության ուխտն են բարունակում, բոլորն ակտիվանում են:

մամբ՝ դե ֆակտո անկախ, դե յուրե առավելագույն ինքնավարություն ԴԺԿ կազմում: Դաճակցության ներկայացուցիչներ կազմելու խորհրդանշան էր դասաձևավորումը: Դասաձևավորումը Հայաստանի և Հայաստանի Հանրապետության միջև ընդհանուր հարաբերությունները, այսինքն՝ ՀՀ-ի անկախացումը, որոնց դժվար է դասել հարմարվողականների բարուն:

«Եր ընդդիմադիր ուժերն լուծության եւ անուսացության են մտնում, ողորմում են Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի վերադարձը Բանգի կուսակցական ապառաչ», Արարիկյանի այս ոչ վարդազույն արձանագրումն էլ քաղաք ընդդիմադիր կուսակցության իվեն սասնածնած ՍԽ-ի համագումարը: «Արձա», այսինքն՝ ՀՀ էլիսայի Բանգի կուսակցական ապառաչումը համարվեց ոչ դասահական, ուսի ՍԽ-ը որոշեց հասակեցնել իր դիրքումները՝ խախտելով լուծության ուխտը, իսկ Հայկ Բարոյանյանը միանգամայն էր՝ նոր իշխանություն լուծումը, ընդամենը ՀՀ-ի արեւմտամեծ, ապազգային թեղը հեռացվեց իշխանությունից, իսկ ՀՀ-ի մյուս թեղը դաշին կնեց ազասամարտիկների եւ կուսակցական նոնեկլաւայի հեծ: Այդ դաշինն էլ՝ իրեն հոն բարունակությունը, ղեկավարում է Երկիրը: Վազգեն Մարգարյանը եւ նա համախմբվեց ջանքն են ռուսաց անցյալի էջերը, որովհետեւ «դրաց վրա գրված են նաեւ իրենց անունները»:

«Ամենամեծ հարվածը կուսակցություններին եւ հասարակությանը հասցրեց Գեմիճյանը»

Հայկ Բարոյանյանն արձանագրեց, որ Կարեն Դեմիճյանի դասախանակության չափն ամենամեծն է, եւ ամենամեծ հարվածն էլ հասարակությանն ու երկրին հասցրեց նա, Բանգի ժողովրդի վերջին եւ, բանց Բանգի ախի է, այդ հույսը լուծում է, եւ արդյունում մեծանում է արագաղթը: Հայաստանը կորցնում է լավագույն մասնագետներին ու զինվորներին: «Ազգի բոլոր ուժերի համախմբման փոխարեն բարունակում է ներկայացված մնալ Բանգի գործընթացների մասնակից կադրերի բարունակներում, գործադիր օղակներ ձեւավորելիս անհանդուրժ-

Հաղթանակային վարածան Կարապետյանի գայրույթի նամակը ֆրանսիական բանսից

Հարգելի հայրենակիցներ, ճասնյոք երկար ու ծանր տարիներ կացությանս հեծ կոխվ ալու, բանային նս-մացնող առադաններ ընթացում մեկ անգամ չէ, որ Հայաստանից ինձ են իրեն ծեր սիրելի հայրենակիցներ, ջերմ ու սասարող խոսքեր: Այսօր, սակայն ստիպված եմ գայրույթի ու բողոքի ծայր բարձրացնել իմ-նակոչ մեկի՝ ոմն Վաչագան Կարապետյանի դեմ, որը հայրենակցներից, զուցե նմաակներից էլ նեկով, սարինը բարունակ հրադարակալ չարա-հում ու վարկաբեկում է իմ անունը:

Վերջերս դերախտություն ունեցա «Ազատություն» ռադիոկայանի ռե-դոկտոր լսելու Երեւանի մարզա-համալիրում կայացած «Հայաստան-սփյուռք» խորհրդաժողովից, որեղ այդ անձը կիսություն ունեցալ անտախտի աղաղակելու հայա-բարելու, որ իմ հայրն է: Քիչ անց ծայրասփյուռքը սեղեկացրեց, որ նա դուրս են բոլրեց սրահից: Հենց այն հանգամանքը, որ նման համաժող-վում միայն այդ կեմ է հնչել իմ անունը, ավելի է նսնացուցիչ է: Ուսի հեծազա թյուրիմացությունն-

րը կանխելու նույնպեղ, չարաց փոհագույնն են համարում հրադարակել հեծելայ կայաարությունը:

Հայաստանաբնակ Վաչագան Կարապետյանը ինձ հեծ քաղաքակա-րուս առնչություն չունի: Իմ հայրը Մովսես Կարապետյանը, ինչպես նաեւ մայրս Արապույս Կարապետյանը, որը ծեղ կաջածանոթ է հայրենի մամուլից, ծայրասփյուռքի, հեծա-սիլի բազում հաղորդումներից, քիակվում են Արապույս Կարապետյանը:

Ճասնյոք սարի արգելափակված բանարկայի անունը բահարվել անբարոյականություն է: Խնդրում եմ այսուհեծ հավան չընծայել, արձանի հակահարված ալ արձանադաս-վությանս հեծ խաղաղոլ այդ մարդուն: Խոսա հասկաղեծ Հայաստանի Հանրապետության իրավադաի մարմիններն են ուղղում:

Առիթից օգսվելով խորին հարգանքներ ու կարոսալի ողջույններն են հղում մայր Հայաստանի բոլոր ազնիվ հայրենակիցներս:

ՇԻՐ ՎԱՐՈՒՄ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
ՄԵՆ-ՄՈՒԻ ԲԱՆՏ, ՓՐԱՆՍԻԱ
29.09.1999.

Գործարար կանայք կհավաքվեն Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՎՏԵՄԲԵՐ, ՍՄՏՔԸ. Հոկտեմբերի 13-14-ը Երեւանում կկայանա միջազգային սեմինար-խորհրդակցություն նվիրված «Կանայք եւ ձեռնարկությունը» թեմային, որի աշխատանքին կմասնակցեն Վրաստանի, Մոլդովայի, Դազախստանի, Հայաստանի գործարար կանայք, ինչպես նաեւ հյուրեր Գերմանիայից եւ Թուրիայից (հավանաբար հրամարտիկ): Ինչպես հայտնեցին Հայաստանի աղյուսաբերության եւ առեւտրի նախարարությունում, որի նախաձեռնությամբ էլ անց է կացվում այս միջոցառումը, սեմինարի ընթացում կմեարկվի ժեռության դերը կանացի ձեռնարկությունում զարգացման գործում: Մասնակիցները կայցելեն Հայաստանի մի Բանգի ձեռնարկություններ, որոնք ղեկավարում են կանայք:

Կադրային նսանակումներ

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈՎՏԵՄԲԵՐ, ՍՄՏՔՐՄԵՆ. ՀՀ վարչադեի հոկտեմբերի 7-ի որո-մամբ Գառնիկ Բաղդասյանը նսանակվել է կառավարության աղըներ սսան-դարացման, չափազիսության եւ սերիֆիկացման վարչության ղեկի սեղակալ: Իսկ հոկտեմբերի 8-ի որոումներով կասավել են կարային հեծելայ փոխտնությունները: Կարինե Կրակոսյանը նսանակվել է կառավարության աշխատակազմի ղեկավար-նախարարի սեղակալ, ազասվելով կառավարության աշխատակազմի ղեկավարի սեղակալի դասումը, Արմեն Խուրդավերյանը՝ սարածային կառավարման նախարարի սեղակալ, ազասվելով սարածային կառավարման եւ օղեբահիվ հարցերի նախարարի սեղակալի դասումը:

Ծաղոնիան դասրաս է համագործակցել Հայաստանի հեծ Մեծ կովկասյան սուրը եւ Ծաղոն արելի երկիրը

«Մենն առաջարկել ենն Աղըբջանի նախագահ Հեյրադ Ալիբեի, Վրասանի նախագահ Էդուարդ Շեարդ-նածեի կազմակերպել կովկասյան սարածաբջանի երեի կառույցներումներն արահանելով արդյունաբերական սարածաբջանի սոնակա-ճառ-ցուցահանդես, ինչպես նաեւ սեմինար երեի հանրադարձությունները: Երեի ներդրումային հնարավորությունների վերաբերյալ: Ալիբեի եւ Շեարդ-նածեի բարակալ վերաբերվեցին մեր գաղափարին, եւ սկզբունային համաձայնություն կա: Եւ այն առաջարկում ենն նաեւ ծեղ», երեկ Ամ-ում սասց ճաղոնական դասումնական դասվիրակության ղեկավար, նախկին արզոննախարար Տարո Լակայանն հանդիղելով Ամ արսախին հարաբերությունների հանձնաժողովի անդամներին: Հանձնաժողովի անդամներն Արմեն Խոսարոյանը դասախանեց, որ ըստ ամենայնի Ողբեր Քոյարյանը եւս կընդունի ճաղոնացիների այս առաջարկությունը, Բանգի սնեսալան համագործակցությունը՝ հակամարտությունները հաղթահարելու լավագույն ճանադարին է: Ճաղոնային սարբեր նախարարությունների, խորհրդարանի եւ մասնավոր խոսու-րակային ղեկերությունների ներկայացուցիչներից բաղկացած հասուկ

Ինչո՞ւ են ջանում ռուսալ անցյալի էջերը

ՍԽ-ը, որը «Երակում են միասնությունը» դաշինի կազմում 5-ամյա ընդդիմությունը հեծ վերսին խորհրդարանական կուսակցություն է դարձել, իր համաժողովին հրավիրել էր գրեթե բոլոր կուսակցություններին, եւ վերլուծաբանի համար կարելու նյութ կարող է դասուլ հենց միայն հրավերն ընդունում եւ ՍԽ-ին ողջույնի խոսք հղած կուսակցություններին հիստակումը: ՍԽ-ի համաժողովին եկել էին Ամ-ն, ՀՀ-ն, «Օրինաց երկիր», եւ Գեմիճյանի ու Արզումանյանի կուսակցությունները: Ինչպես նաեւ Բանգի կուսակցություններից եւ Բանգի կուսակցություններից երկուս էին ընթացները՝ Հմայակ Հովհաննիսյանը եւ Անուկ Գաղաթյանը, որոնց կարգավիճակը ՀԺԿ-ի ներսում նման է ԼՀԴ-ի ներկայիս կարգավիճակին՝ Վարդան Օսկանյանի ձեւակերպ-

Գորիս. 52+135... 6 կին

Գորիսի ենթամարզում Գորիսի համայնքային իշխանության ավագանու անդամության թեկնածու է գրանցվել 52 մարդ, 2-ը՝ 744-ից, 7-ը՝ 334-ից, 1-ը՝ 304-ից, մյուսները անկուսակցական են: Եթե մարզի մյուս կադրերում են թեկնածուների սակավություն է անգամ, ադա Գորիսում, ինչպես թիվն է հավասարում, դայարը թեծ է լինելու: Ծանոթ անունների՝ ավագանու փորձառուների կողմին, նորերի սվար անվանացանկը մտնելու սեղի էլ է սալիս: Ուզում են հավասալ, որ այս մարզիկ ավագանու անգամ լինելը դիտում

են ոչ թե անձը ընդգծելու, փափուկ արոտ հայրաբեղու, անձնական բարեկեցությունն աղախուլելու միջոց, այլ հացի օրայնդրից խեղճացած ժողովրդի թեկուր մեկ ցավը դարձնելու ինհարավորություն: Բայց, անկեղծ սասծ, դժվարանում են հավասալ, որովհետեւ խոսուումների իղապական ու մարդասիրական կերպովներով, այս արդյունքն անմիջական ու հասու համադաղադաղներից շատերը երեկ այնպես անաղի էլ էին թվում, այնպես երեւելի: Ինչպե՛ս, մի անգամ էլ հավասան...

Ավելացնեն, որ գյուղական 18 համայնքներում ղեկավարի թեկնածու է առաջարկվել 135 մարդ, 2-ը՝ 744-ից, 6-ը՝ 304-ից, 2-ը՝ 334-ից, մյուսները անկուսակցական:

Ուսագրալ է, որ 52+135 թեկնածուների անվանացուցակում ընդամենը 6 «հանդուզն» կին կա, իսկ առավել ուսագրալն այն է, որ երկուսը ենթամարզում ամենակուցի ու ամենավանաղադաղի համարում ունեցող Տեղ գյուղից են...

ԼԵՆԱ ՏՈՒՄԵՓՅԱՆ
Գորիս

Մարզական

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Հաղթանակով սկսեցին, հաղթանակով էլ ավարտեցին...

Հայաստանի հավաքականը եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի վերջին տուրում հաղթանակ տարավ: Հյուրընկալվելով փոքրիկ Անդորրայում մեր ֆուտբոլիստները երեք անդամաստիան գնդակ ուղարկեցին մրցակիցների դարպասը (իլ-եցեցե, որ ընտրական մրցաշարի առաջին խաղում ես մեր քիմը հաղթել էր Անդորրային):

Հայաստանի հավաքականն այդ խաղին մեկնել էր ոչ ուժեղագույն կազմով. արբեր Պասառաներով հանդիմանը մասնակցելը չկարողացան առանցիային խաղացողներ Ռոման Բերեզովսկին, Սարգիս Հովհաննիսյանը, Կարապետ Սիմոնյանը, Կարգան Խաչատրյանը, Սարգիս Հովսեփյանը: Սակայն դա չխանգարեց, որ մեր ֆուտբոլիստները ռուսական զինված ուժերի հետ խաղում հաղթեցին: Քայքայից հետո էլ Հայաստանի ֆուտբոլիստները չգիջեցին նախաձեռնությունը: Ավելին, երկրորդ խաղակեսում նրանք ես երկու անգամ գրավեցին մրցակից քիմի դարպասը: Այլի ընկան Տիգրան Եսայանը (59) եւ Արմեն Շահգեղյանը (63):

Այսօրվ, Հայաստանի հավաքականն իր վաստակած միավորների քիմը հասցրեց 8-ի: Ցավով, մեր ֆուտբոլիստներն ի վիճակի չեղան Պայարելու բարձր տեղերի համար: Սակայն նեցեմ, որ հանրապետության հավաքականը ընտրական մրցաշարի ընթացքում բավականին աճեց: Խաղից խաղ մեր ֆուտբոլիստները ցուցադրեցին ավելի գրագետ, ավելի հասուն ֆուտբոլ, քիմն իրեն դրսևորեց որոշ մարտունակ կոլեկտիվ: Իհարկե, դրանում մեծ է գլխավոր մարզիչ Սուրեն Բարսեղյանի դերը:

Ընտրական մրցաշարի վերջին խաղում Հայաստանի հավաքականը հանդես եկավ հետելյալ կազմով: Հարություն Վարդանյան, Կարեն Սիմոնյան, Արթուր Պետրոսյան (Մար Հակոբյան, 79), Տիգրան Պետրոսյան (Արթուր Քոչարյան, 82), Ռոմիկ Խաչատրյան, Ալբերտ Սարգսյան, Արմեն Շահգեղյան (Արթուր Սինայան), Տիգրան Եսայան:

Ընտրական 4-րդ խմբից եզրավալիչ փուլին մասնակցելու իրական հնարավորություններ Պայարելում էին երեք հավաքականներ: Բախթը առաջին հերթին ժողաց աշխարհի չեմպիոն ֆրանսիացիներին: Սեն Դենիի «Սթադ դը Ֆրանս» մարզադաշտում նրանք 3-2 հաճով հաղթեցին Իսլանդիայի հավաքականին եւ, խմբում գրավելով առաջին տեղը, եկող տարվա առաջին Հոլանդիայի ու Բելգիայի խաղադաշտում հանդես գալու իրավունք նվաճեցին: Հանդիման հերոսները Չիլեից Չիլանոն ու Յուրի Ջոկաեֆն էին: Հենց վերջինիս հարվածներից հետո գնդակը երկու անգամ հայտնվեց իսլանդացիների դարպասում:

Պակ Ֆրանսիա-Իսլանդիա խաղից

17-րդ ռոմբին, Ջոկաեֆի տուգանային հարվածից հետո հյուրերի խաղացող Ռիխարդուր Դադասոնը գնդակն ուղարկեց սեփական դարպասը: 38-րդ ռոմբին Յուրի Ջոկաեֆը մի քանի իսլանդացիների խաբս ատվով հաճիվը դարձրեց 2-0: Սակայն երկրորդ խաղակեսից 3 ռոմբ էլ չէր անցել, երբ Սվեբենսոնը ավելի քան 25 մ հեռավորությունից տուգանային հարվածով խփեց առաջին տասասխան գոլը: Խաղի 56-րդ ռոմբին Բրիդգեր Գունարսոնը հաճիվը հավասարեցրեց: Քայքայից հետո հանաո գոհները սվեցին իրենց արդյունքը փոխարինման մասո Դավիդ Տրեգեբեն հաղթանակ Պարգեւեց աշխարհի չեմպիոնին 3-2: Դրամաշիկ ավարտ ունեցավ հաղթության հասնելու հավակնություններ ունեցող Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի հավաքականների մտկոլյան հանդիմունը: «Դարի մրցամարտ» անվանված այս հանդիմունը չափազանց մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել: «Լուժնիկ» մարզադաշտի տարածքում 85 հազար մարզասերներ էին հավաքվել, ներկա էին երկու երկրների վարչադաշտերը, մեծաքիվ հյուրեր: Չեռնարկվել էին անվասնգության աննախադեղ միջոցներ:

Ռուսաստանի ընտրական հետ խաղում Ռուսաստանի ֆուտբոլիստները մեծ առավելություն ունեին եւ քանիցս գոլ խփելու հնարավորություն ունեցան: Մրցակցի դարպասը գրավել կարող էին նաեւ ուկրաինացիները:

12 մասնակիցներ հայտնի են

Եվ այսպես, եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլն ավարտվեց: Ինը խմբերի հաղթողները՝ Իսլանդիայի, Նորվեգիայի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի, Շվեդիայի, Իտալիայի, Ռումինիայի, Հարավսլավիայի, Չեխիայի հավաքականները, ինչպես նաեւ երկրորդ տեղեր գրաված քիմերից լավագույնը՝ Պորտուգալիայի ընտրանին, իրավունք նվաճեցին հանդես գալու եզրավալիչ փուլում եւ միացան Հոլանդիայի եւ Բելգիայի քիմերին: Երկրորդ տեղեր գրաված ուր քիմեր՝ Դանիայի, Ալովենիայի, Թուրքիայի, Ուկրաինայի, Անգոլայի, Իսրայելի, Իռլանդիայի եւ Հոնգոնգիայի հավաքականներն ըստ վիճակահանության կրաժանվեն զույգերի եւ կորոնեն մնացած չորս ուղեգրերի տերերին:

Առաջին խումբ

Բելառուս-Իսլանդիա	0-0
Ուելս-Շվեյցարիա	0-2
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Իսլանդիա	8 4 3 1 13-5 15
2. Դանիա	8 4 2 2 11-8 14
3. Շվեյցարիա	8 4 2 2 9-5 14
4. Ուելս	8 3 0 5 7-16 9
5. Բելառուս	8 0 3 5 4-10 3

Երկրորդ խումբ

Լատվիա-Նորվեգիա	1-2
Ալբանիա-Վրաստան	2-1
Ալովենիա-Հունաստան	0-3
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Նորվեգիա	10 8 1 1 21-9 25
2. Ալովենիա	10 5 2 3 12-14 17
3. Հունաստան	10 4 3 3 13-8 15
4. Լատվիա	10 3 4 4 13-12 13
5. Ալբանիա	10 1 4 5 8-14 7
6. Վրաստան	10 1 2 7 8-19 5

Երրորդ խումբ

Գերմանիա-Թուրքիա	0-0
Ֆինլանդիա-Հւ. Իռլանդիա	4-1
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Վերմանիա	8 6 1 1 20-4 19
2. Թուրքիա	8 5 2 1 15-6 17
3. Ֆինլանդիա	8 3 1 4 13-13 10
4. Հւ. Իռլանդիա	8 1 2 5 4-19 5
5. Սոլովով	8 0 4 4 7-17 4

Հինգերորդ խումբ

Շվեդիա-Լեհաստան	2-0
Բուլղարիա-Լյուկսեմբուրգ	3-0
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Շվեդիա	8 7 1 0 10-1 22
2. Անգոլիա	8 3 4 1 15-5 13
3. Լեհաստան	8 4 1 3 13-9 13
4. Բուլղարիա	8 2 2 4 6-8 8
5. Լյուկսեմբուրգ	8 0 0 8 2-23 0

Վեցերորդ խումբ

Իսրայել-Իսրայել	3-0
Ավստրիա-Կիորոս	3-1
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Իսրայել	8 7 0 1 42-5 21
2. Իսրայել	8 4 1 3 25-9 13
3. Ավստրիա	8 4 1 3 19-20 13
4. Կիորոս	8 4 0 4 12-21 12
5. Ս. Մարինո	8 0 0 8 1-44 0

Յոթերորդ խումբ

Լիխտենշեյն-Ռումինիա	0-3
Պորտուգալիա-Հունգարիա	3-0
Ադրբեջան-Ալովակիա	0-1
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Ռումինիա	10 7 3 0 25-3 24
2. Պորտուգալիա	10 7 2 1 32-4 23
3. Ալովակիա	10 5 2 3 12-9 17
4. Հունգարիա	10 3 3 4 15-11 12
5. Ադրբեջան	10 1 1 8 6-26 4
6. Լիխտենշեյն	10 1 1 8 2-39 4

Ութերորդ խումբ

Խորվաթիա-Հարավսլավիա	2-2
Սակեդոնիա-Իռլանդիա	1-1
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Հարավսլավիա	8 5 2 1 18-8 17
2. Իռլանդիա	8 5 1 2 14-6 16
3. Խորվաթիա	8 4 3 1 12-8 15
4. Սակեդոնիա	8 2 2 4 13-14 8
5. Սալբա	8 0 0 8 5-26 0

Իններորդ խումբ

Չեխիա-Ֆարերյան կղզիներ	2-0
Հոնգոնգիա-Լիսվա	3-0
Խոնգոնգիա-Րոսիա	1-4
Խ Յ Ո Պ Գ Ս	
1. Չեխիա	10 10 0 0 26-5 30
2. Հոնգոնգիա	10 5 3 2 15-10 18
3. Խոնգոնգիա	10 3 2 5 15-17 11
4. Րոսիա	10 3 2 5 14-17 11
5. Լիսվա	10 3 2 5 8-18 11
6. Ֆարեր. կղզ.	10 0 3 7 4-17 3

Նախորդ համարում տպագրված մրցանակային խաչաբառի Պասասխանները

- Ուղղահայաց**
- «Էլեկտրոն»:
  - Կանթոն:
  - Կարդիա:
  - Սափիմով:
  - Մասսիլա:
  - Սենեգալ:
  - Ավալի:
  - Մարի:
  - Դոդե:
  - Յարդ:
  - Սիեթ:
  - Մամբի:
  - Մանե:
  - Մար:
  - Նավարբե:
  - «Արգամաս»:
  - Դերենիկ:
  - Ոստիկան:
  - Ռուկան:
  - Կաս:
  - Երգ:
  - Ուզբեկ:
  - Կամալ:
  - Ռուս:
  - Կամալ:
  - Արգամ:
  - Երգի:
  - Մանագու:
  - Ռուկան:
  - Սենեթիս:
  - Կադասուր:
  - Կանանգա:
  - Կարամել:
  - Սոյանա:
  - Էլուր:

- Հորիզոնական**
- Էլ Գրեկո:
  - Եկասերինա:
  - Ամադեուս:
  - Սիկոլ:
  - Խերես:
  - Երկիր:
  - Մերֆի:
  - Ադամյան:
  - Սափիմով:
  - Ծամակալ:
  - Ներուլա:
  - Դե Լիրո:
  - Լուի:
  - Չանգակ:
  - Երվար:
  - Մրկար:
  - Սենդես:
  - Գիբսոն:
  - Ռուկ:
  - Ռուբեն:
  - Կարդեն:
  - Մադարով:
  - Յանկովսկի:
  - Ավանդիկ:
  - Որդան:
  - Դեյոն:
  - Ավան:
  - Մուրեն:
  - Մրածանի:
  - Աստղաբերդ:
  - Կարակուլ:

Ուղղահայաց

- Իսլանդիայի գրող, «Արհամարհան» վեպի հեղինակը:
- Վայրենի վայրագ արյունաբուր:
- Հեքսագոնական սաճար Հայաստանում:
- Վարդազգիների ընտանիքի սալոնում գեղի ծառ:
- «Օտո» մասիանակարի հայ հեղինակը:
- Չկնասեսակ:
- Ամուլ, անդուլ:
- Մթերի Պայտեղի սեղ:
- Շվեդական ավանդական մականի:
- Հնում բնավաճարային հարկ:
- Պետություն Միջին Արեւելում:
- Հնում գինվորական բարձրագույն ասիճանավոր, մարշալ:
- Անհոս արդի լիճ Իրանում (Ուեզյան):
- Հին հունարեն սառի անվանում:
- Գյուղատնտեսական գործիք:
- Այլված, հրդեհված սեղ անասուն:
- Էլեկտրականության քանակի միավորը:

Հորիզոնական

- Չորի գլխավոր հրամանատար:
- Կարի բնագավառում աշխատող:
- Ամխաթթվային բաղադրություն ունեցող արեւ:
- Պարագա, որն օգտագործում են ծխող մարդիկ:
- Բազմազուլիս ցրային կենդանի:
- Ջահել եզ:
- Երկարուղային կայարան Հայաստանում:
- Մարդու եւ կենդանիների ողնաշարի հիմնական բաղադրիչ:
- «Մանոն» օտերայի հեղինակը:
- Հրեաների գերագույն աստվածը:
- Հայ տարադային երգիչ:
- Միայն մանրադիակով սեսանելի մանր օրգանիզմ, միկրոբ:
- Հայկական հեքսագոնական տուրի 3-րդ ամիսը:
- Հերոս «Ինչու է արդարում գեղը» կինոնկարում:
- Սփյուռման գրականության հիմնադիրներից:
- Հայ քանդակագործ:
- Գուրկու Պիտեմերից:
- Դաշակալայր Վրաստանում:

